

Sygn. akt II AKz 634/19

II AKz 638/19

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2019 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Iwona Hyla

Protokolant:

przy udziale Prokuratora

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **K. W.** i **K. F.**

podejrzanych o przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. i inne

zażalenia obrońców oskarżonych

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 2 lipca 2019 roku, sygn. akt XXI K 233/18

w przedmiocie przedłużenia stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 lipca 2019 roku, sygn. akt XXI K 233/18, Sąd Okręgowy w Katowicach, na podstawie art. 264 § 2 k.p.k., art. 249 § 1 i 4 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 258 § 2 k.p.k., art. 251 § 2 k.p.k. oraz art. 263 § 7 k.p.k., przedłużył czas stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec oskarżonych:

1. K. W., zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego w Sosnowcu z dnia 12 października 2018 roku, sygn. akt III Kp 731/18, na dalszy oznaczony okres, tj. do dnia 5 października 2019 roku, do godz. 17:30;
2. K. F., zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego w Sosnowcu z dnia 12 października 2018 roku, sygn. akt III Kp 730/18, na dalszy oznaczony okres, tj. do dnia 5 października 2019 roku, do godz. 17:30.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył obrońca K. W., podnosząc w nim zarzuty:

1. obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, tj:
 - 1.1. art. 257 § 1 k.p.k. poprzez naruszenie zasady minimalizacji środków zapobiegawczych w sytuacji, gdy na obecnym etapie postępowania wystarczającym byłoby zastosowanie łagodniejszych środków o charakterze wolnościowy;
 - 1.2. art. 249 § 1 k.p.k. poprzez błędne przyjęcie, że zachodzą przesłanki do stosowania wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania;

2. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, a polegający na tym, że sąd błędnie przyjął, iż K. W. nie ma miejsca zamieszkania na terytorium RP.

W oparciu o powyższe zarzuty obrońca wniósł o uchylenie postanowienia w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego K. W., a z ostrożności procesowej o zmianę powyższego postanowienia poprzez uchylenie tymczasowego aresztowania i zastosowanie wobec podejrzanego wolnościowych środków zapobiegawczych.

Obrońca oskarżonej K. F. zarzucił zaskarżonemu postanowieniu obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj.:

1. art. 253 § 1 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k., poprzez niezasadne przyjęcie istnienia podstaw dalszego stosowania tymczasowego aresztowania wobec oskarżonej, podczas gdy z okoliczności przedmiotowej sprawy wynika w sposób jednoznaczny, że przesłanki stosowania wskazanego środka uległy zdezaktualizowaniu wobec przeprowadzenia postępowania dowodowego i obecnego etapu postępowania;

2. art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez przyjęcie, że oskarżona nie ma miejsca stałego pobytu na terenie kraju, podczas gdy wielokrotnie wskazywała iż po opuszczeniu aresztu zamierza zamieszkać na stałe w domu rodzinnym wraz z mamą.

W oparciu o powyższe zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i uchylenie stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego postanowienia i zastosowanie w stosunku do oskarżonej środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenia obrońców oskarżonych nie zasługują na uwzględnienie, albowiem sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia w kwestii zaistnienia przesłanek do dalszego stosowania najsurowszego środka zapobiegawczego względem zarówno K. W., jak i K. F..

Dokonując analizy akt sprawy, sąd uznał, że na obecnym etapie procesu, pomimo zakończenia postępowania dowodowego przed sądem pierwszoinstancyjnym, nadal aktualna pozostaje przesłanka ogólna stosowania środków zapobiegawczych z art. 249 § 1 k.p.k., która wynika zarówno z dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez oskarżonych zarzucanych im czynów, jak i konieczności zabezpieczenia dalszego biegu postępowania. O tym, że w stosunku do K. W. i K. F. zachodzi to prawdopodobieństwo świadczy przede wszystkim fakt przypisania im winy, nieprawomocnym wyrokiem z dnia 15 maja 2019 roku, sygn. akt XXI K 233/18. Tutejszy Sąd w pełni aprobuje pogląd przyjęty w przez Sąd Apelacyjny w Krakowie, na który powołał się również sąd I instancji, że sam fakt skazania nieprawomocnym wyrokiem uzasadnia wystarczająco duże prawdopodobieństwo, że oskarżeni popełnili zarzucane im przestępstwo i zwalnia od dalszej argumentacji tego przekonania (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 lipca 2005 roku, sygn. akt II AKz 288/05, LEX nr 158585).

Nie można podzielić zarzutów obrońców, jakoby obecny etap na jakim znajduje się niniejszy proces karny nie wymagał zabezpieczenia poprzez stosowanie najbardziej dolegliwego ze środków zapobiegawczych. W świetle art. 249 § 4 k.p.k., środki te można stosować aż do chwili rozpoczęcia wykonania kary. Ich istotą nie jest bowiem jedynie zabezpieczenie etapu postępowania, gdzie gromadzone są dowody i ewentualnie postępowania przed sądem I instancji, ale służą one do zabezpieczenia procesu jako całości, w tym także postępowania międzyinstancyjnego i odwoławczego.

W przedmiotowej sprawie nadal zachodzi obawa bezprawnej ingerencji oskarżonych w prawidłowy bieg procesu, która wynika z grożącej im surowej kary pozbawienia wolności. Nieprawomocnym wyrokiem z dnia 15 maja 2019 roku, Sąd Okręgowy w Katowicach wymierzył K. W. karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, natomiast K. F. karę 3 lat pozbawienia wolności. Z brzmienia art. 258 § 2 k.p.k. wynika, że potrzeba tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, w przypadku gdy sąd I instancji skazał oskarżonych na karę pozbawienia wolności nie niższą niż 3 lata, może być uzasadniona grożącą im surową karą. Już samo

orzeczenie wobec K. W. i K. F. takiej kary niesie za sobą domniemanie prawne w postaci realnej obawy zakłócania przez nich prawidłowego toku procesu. Należy wyjaśnić, iż okoliczność ta z woli ustawodawcy daje podstawę do stosowania środka zapobiegawczego, bez potrzeby wykazywania, aby podejmowali oni w przeszłości jakiegokolwiek próby bezprawnego wpływania na toczący się obecnie proces karny (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 czerwca 2009 roku, sygn. akt II AKz 362/09, LEX nr 519621).

Sąd wziął również pod uwagę, że w nieprawomocnym wyroku zaliczono oskarżonej na poczet orzeczonej kary, okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, w związku z czym w razie uprawomocnienia się tego wyroku, czas który pozostanie jej do odbycia kary będzie krótszy niż 3 lata. Jednakże jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie przepis art. 258 § 2 k.p.k. mówi o skazaniu na karę pozbawienia wolności "nie niższą niż 3 lata pozbawienia wolności", nie zaś o karze pozostającej do odbycia (vide postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II AKz 305/13, LEX nr 1362723).

Bezasadne są również zarzuty obrońców, którzy twierdzą, że zarówno w stosunku do K. W., jak i K. F. nie zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się. Obrońca oskarżonego podnosi, iż oskarżony mógłby mieć stałe miejsce pobytu w miejscu zamieszkania swojej siostry. Te okoliczności nie mogą jednakże w żadnym stopniu świadczyć o dezaktualizacji przesłanki szczególnej z art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. Jak wynika z akt niniejszej sprawy K. W. często zmieniał swoje miejsca pobytu, a przed zatrzymaniem mieszkał przez kilka dni w mieszkaniu S. G.. Z uwagi na jego dotychczasowy tryb życia, w ocenie sądu zachodzi realna obawa ukrywania się oskarżonego przez organami wymiaru sprawiedliwości w razie odstąpienia od tymczasowego aresztowania. Również nie można dać wiary zapewnieniom obrońcy K. F., która wskazuje, że w razie opuszczenia przez nią aresztu zamieszka w domu ze swoją matką. Oskarżona bowiem przed zatrzymaniem mieszkała u swojej ówczesnej partnerki S. G., z którą nie jest obecnie w związku. W świetle powyższych ustaleń zapewnienie, że w razie uchylenia izolacji K. F. zamieszka z matką, jest niewystarczające do przyjęcia, że ustała obawa jej ucieczki lub ukrycia się.

Należy w pełni zaaprobować stwierdzenie sądu I instancji, że jedynie izolacyjny środek zapobiegawczy może skutecznie zabezpieczyć dalszy przebieg postępowania. Mając w polu widzenia okoliczności niniejszej sprawy, w tym rodzaj i charakter obaw przyjętych za podstawę dalszego stosowania środka zapobiegawczego wobec oskarżonych, ich nasilenie i zagrożenie dla prawidłowego przebiegu postępowania oraz jednocześnie zasadę ultima ratio stosowania najbardziej dotkliwego ze środków zapobiegawczych, uznać należy, iż wolnościowe środki zapobiegawcze, zastosowane nawet kumulatywnie, byłyby niewystarczające do spełnienia swojej funkcji gwarancyjnej i zabezpieczającej proces. Nie może być tym samym mowy, że sąd I instancji wydając zaskarżone postanowienie naruszył zasadę minimalizacji z art. 257 § 1 k.p.k. Samo to, że oskarżeni złożyli obszernie wyjaśnienia nie może obalić obaw, które uzasadniały dalsze stosowanie wobec nich tymczasowego aresztowania. W tym względzie należy podzielić pogląd wyrażony przez tut. Sąd, że złożenie przez oskarżonych wyjaśnień nawet wówczas, gdy zawierają one przyznanie się do winy, samo w sobie nie wyklucza niebezpieczeństwa utrudnienia postępowania i nie nakazuje uchylenia zastosowanego środka zapobiegawczego (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 lipca 2001 roku, sygn. akt II AKz 488/01, Prok. i Pr.-wkł. 2002/5, poz. 33).

Sąd nie dopatrył się również aby w niniejszej sprawie zachodziły okoliczności z art. 259 § 1 i 2 k.p.k. nakazujące odstąpienie od stosowania tymczasowego aresztowania. Co prawda obrońca K. F. w swoim zażaleniu zgłasza, że oskarżona skarży się na problemy nefrologiczne, jednakże nie przedstawione zostały żadne dowody na to, iż dalszy pobyt w jednostce penitencjarnej zagrażałby życiu lub zdrowiu oskarżonej, a w świetle wykładni wspomnianego przepisu, to na zgłaszającym ciąży obowiązek udowodnienia okoliczności w tej materii.

Mając na uwadze powyższe orzeczono, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia doręczyć oskarżonym K. W. i K. F. z pouczeniem o prawomocności oraz ich obrońcom;

- zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 23 lipca 2019 roku